

Factsheet Inzet zorgmedewerkers

december 2020

Inleiding

Voldoende en goed opgeleide medewerkers zijn van groot belang voor een goede gezondheidszorg. Daarom wordt al jaren informatie verzameld over de arbeidsmarkt in zorg en welzijn, zodat betrokken partijen hun arbeidsmarktbeleid kunnen afstemmen op de huidige en toekomstige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Deze informatie wordt o.a. ontsloten via de websites van het Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (azwinfo.nl, azwstatline.nl) en de regionale arbeidsmarktdashboards van RegioPlus.

Informatie over de belasting en inzetbaarheid van zorgverleners is extra urgent wanneer sprake is van toenemende druk op de zorg. Daarom zijn enkele indicatoren toegevoegd aan de reeds bestaande regionale arbeidsmarktdashboards. Deze indicatoren bieden aanvullende arbeidsmarktinformatie voor regionale partijen. Het gaat om zaken als verzuim, gewerkte overuren en zo actueel mogelijke informatie over het totaal aantal werknemers en FTE. Daarnaast wordt er elke maand een factsheet uitgebracht met een aantal kerngegevens uit dit arbeidsmarktdashboard.

Klik hier om naar de regionale arbeidsmarktdashboards te gaan:

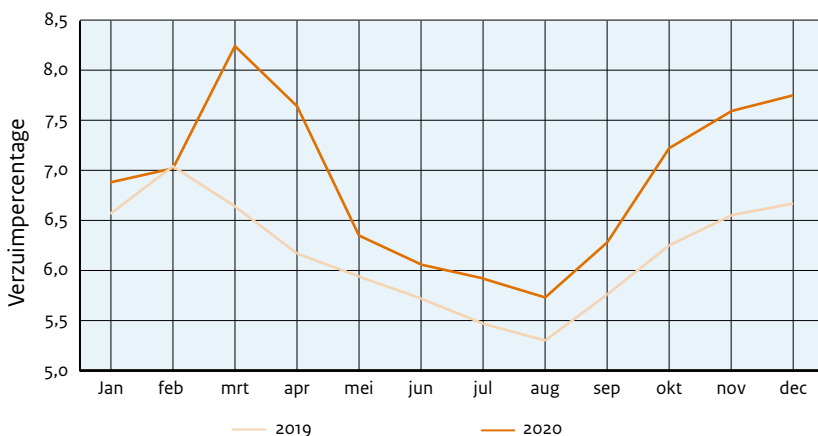
<https://inzetzorg.arbeidsmarktinbeeld.nl/inzetzorg-landelijk-dashboard>

<https://regioplus.nl/arbeidsmarktinformatie/>

Data en databronnen in deze factsheet

- Verzuimpercentage en de meldingsfrequentie: de bron hiervoor is Vernet. Deze cijfers betreffen 4 branches (ziekenhuizen, gehandicaptenzorg, GGZ en VVT).
- De bron voor gegevens over aantallen werknemers, fte, ORT en aandelen oproepkrachten is PFZW (m.u.v. de cijfers over de UMC's). Deze cijfers betreffen 8 branches (ziekenhuizen, revalidatiecentra, gehandicaptenzorg, GGZ, VVT, huisartsenzorg, jeugdzorg en sociaal werk). Bij deze data gaat het om voorlopige cijfers die nog kunnen wijzigen.
- De bron voor gegevens over aantallen werknemers en fte in de UMC's is ABP. Bij deze data gaat het om voorlopige cijfers die nog kunnen wijzigen.
- De gegevens zijn weergegeven op landelijk niveau en/of op het niveau van de 25 veiligheidsregio's.

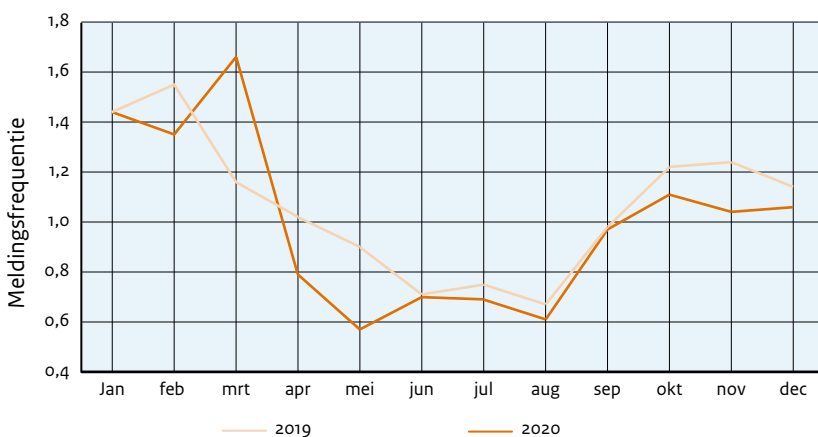
Verzuimpercentage

Branche	December 2019	December 2020
ZKH	5,61	6,66
GHZ	7,02	7,83
GGZ	6,60	6,58
VVT	7,54	9,25
Totaal	6,67	7,75

Het verzuimpercentage is het aandeel fte dat in een bepaalde periode wordt gemist als gevolg van ziekte van medewerkers. Dit verzuimpercentage kent een grote seizoensinvloed. De cijfers kunnen daarom het beste vergeleken worden met dezelfde periode in het voorafgaande jaar. In december 2020 is het verzuimpercentage 7,75%. In de VVT is het verzuimpercentage het hoogst (9,25%), in de GGZ het laagst (6,58%).

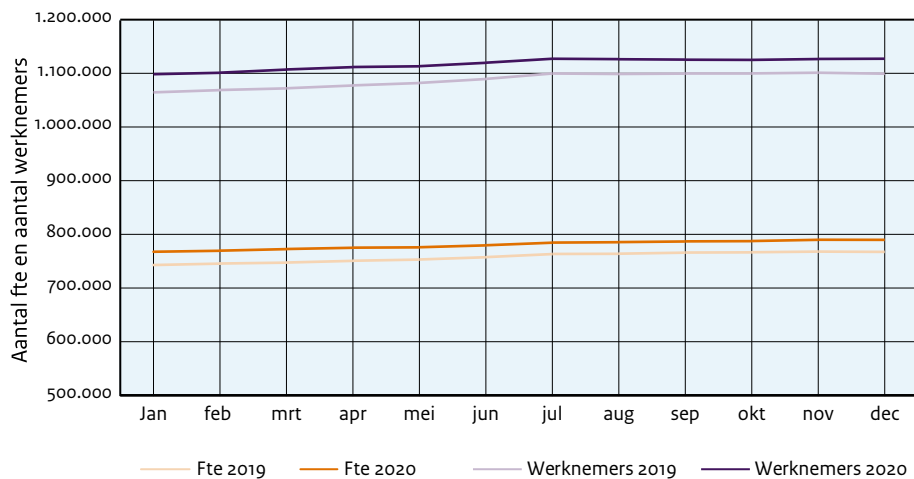
Meldingsfrequentie

Branche	December 2019	December 2020
ZKH	1,27	1,11
GHZ	1,00	0,93
GGZ	1,18	0,91
VVT	1,11	1,14
Totaal	1,44	1,06

De meldingsfrequentie in een maand is het gemiddeld aantal ziekmeldingen per medewerker, vermenigvuldigd met 12 (dit laatste wordt gedaan om een vergelijking met jaarcijfers mogelijk te maken). In december 2020 is de meldingsfrequentie iets lager dan de meldingsfrequentie in december 2019.

Aantal fte en aantal werknemers

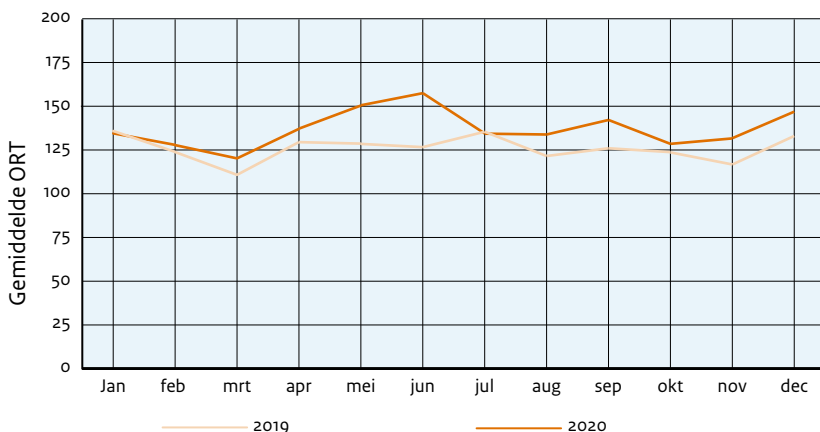

Branche	Aantal fte		Aantal werknemers	
	December 2019	December 2020	December 2019	December 2020
HZ	18.529	19.370	30.150	31.310
RC	6.904	6.895	9.694	9.676
ZKH	149.394	152.714	196.525	201.788
UMC	61.102	61.758	73.772	73.157
GHZ	130.650	134.956	185.555	190.082
GGZ	66.206	67.907	82.639	84.186
VVT	265.277	274.718	442.500	457.040
JZ	24.556	25.374	30.196	31.128
SW	44.613	46.057	59.384	60.569
Totaal*	767.231	789.750	1.099.145	1.127.238

* In de vorige factsheet was de branche UMC's nog niet opgenomen. Het totaal is daarom hoger dan in de vorige factsheet. NB omdat mensen in meerdere branches werkzaam kunnen zijn, is het totaal iets lager dan de optelsom van de verschillende branches.

Het aantal werknemers en het aantal fte in de zorg geeft aan of er sprake is van groei of krimp van de sector. Eind december 2020 is het aantal werknemers en het aantal fte in bijna alle branches gestegen t.o.v. de aantallen in december 2019. Uitzonderingen hierop zijn de UMC's (hier stijgt het aantal fte, maar is het aantal werknemers gedaald) en de revalidatiecentra waar zowel het aantal werknemers als het aantal fte ongeveer gelijk is gebleven.

Gemiddelde ORT

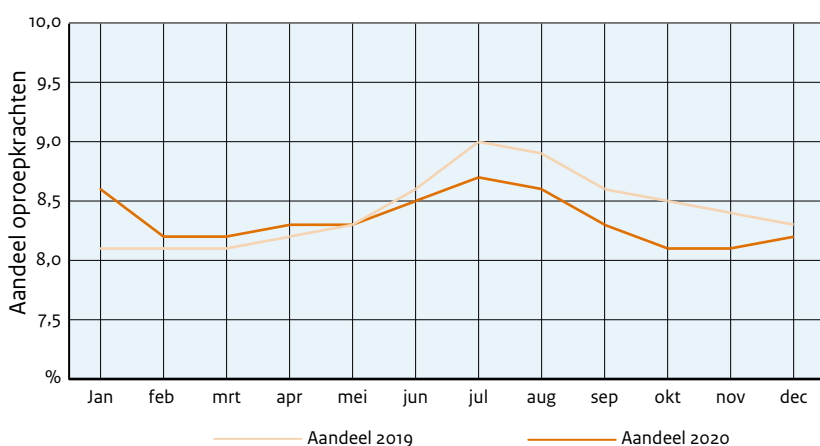

Branche	December 2019	December 2020
HZ	€ 69,73	€ 72,18
RC	€ 70,82	€ 76,86
ZKH	€ 145,90	€ 171,37
GHZ	€ 116,28	€ 134,53
GGZ	€ 106,97	€ 117,04
VVT	€ 162,95	€ 173,26
JZ	€ 64,39	€ 60,82
SW	€ 37,55	€ 42,35
Totaal	€ 133,07	€ 146,96

Een toe- of afname in de gemiddelde ORT geeft aan of er sprake is van een toenemend beroep op medewerkers of juist niet. De gemiddelde ORT is het bedrag aan onregelmatigheidstoeslag dat gemiddeld per medewerker is uitbetaald in die maand (dit is het gemiddelde over alle medewerkers). ORT wordt niet altijd uitbetaald in de maand waarin de onregelmatige diensten zijn gedraaid. Bij deze data moet daarom vooral naar de trend en/of de ontwikkeling ten opzichte van dezelfde periode in het voorgaande jaar gekeken worden. Hierbij moet wel in het achterhoofd worden gehouden dat de loonsverhogingen in 2020 ook doorwerken in de ORT.

In december 2020 ligt de gemiddelde ORT hoger dan in december 2019. Dit is echter niet in alle branches het geval, de ORT in de Jeugdzorg is in december 2020 lager dan in december 2019.

Aandeel oproepkrachten

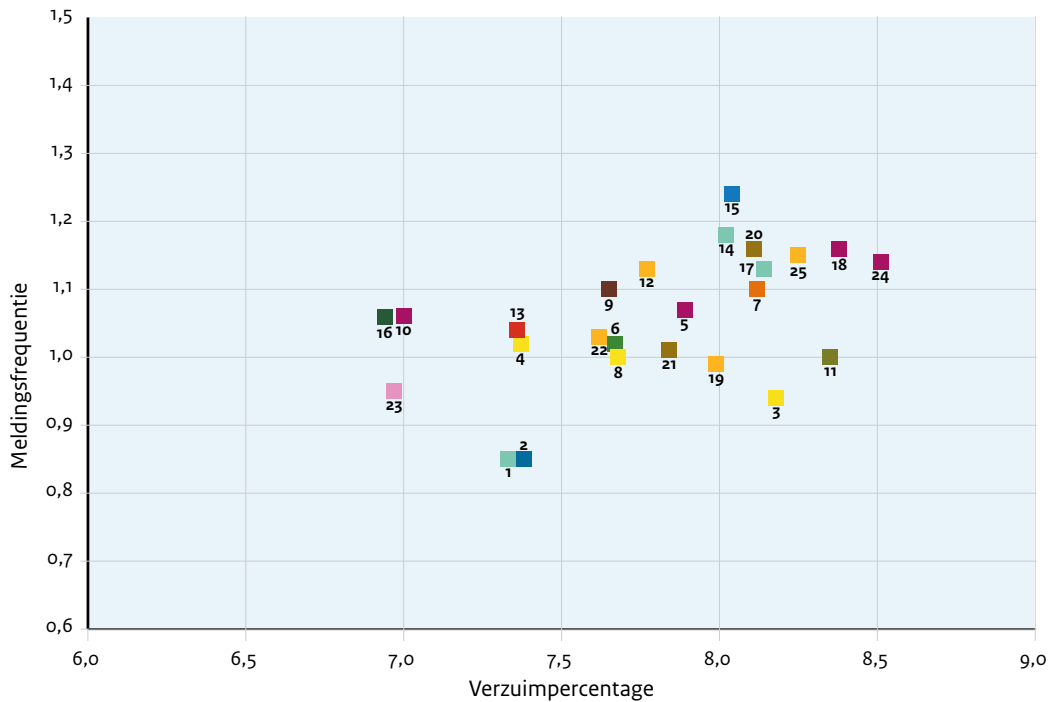
Branche	December 2019	December 2020
HZ	5,3%	6,9%
RC	4,3%	5,3%
ZKH	4,9%	6,8%
GHZ	7,9%	6,5%
GGZ	2,3%	2,4%
VVT	12,2%	11,5%
JZ	2,0%	1,9%
SW	4,9%	5,4%
Totaal*	8,3%	8,2%

Een toe- of afname in het aandeel oproepkrachten geeft een indicatie of er sprake is van een toenemend beroep op medewerkers of juist niet. Het aandeel oproepkrachten is het aandeel werknemers met een oproepcontract dat in de betreffende maand is ingezet, ten opzichte van het totaal aantal werknemers in die maand. Het is vooral de trend die hier van belang is, daarbij ook rekening houdend met seizoenspatronen.

In december 2020 worden iets minder oproepkrachten ingezet dan in december 2019. In de VVT, de gehandicaptenzorg en de jeugdzorg zijn minder oproepkrachten ingezet dan in december vorig jaar, in de andere branches zijn juist meer oproepkrachten ingezet.

Meldingsfrequentie en verzuimpercentage per veiligheidsregio

In het spreidingsdiagram is per veiligheidsregio te zien wat de meldingsfrequentie en het ziekteverzuimpercentage waren in december. Welk nummer bij welke regio hoort is terug te vinden in de tabel.

Nummer	Veiligheidsregio
1	Groningen
2	Fryslân
3	Drenthe
4	IJsselland
5	Twente
6	Noord-en Oost-Gelderland
7	Gelderland-Midden
8	Gelderland-Zuid
9	Utrecht
10	Noord-Holland-Noord
11	Zaanstreek-Waterland
12	Kennemerland
13	Amsterdam-Amstelland
14	Gooi en Vechtstreek
15	Haaglanden
16	Hollands-Midden
17	Rotterdam-Rijnmond
18	Zuid-Holland-Zuid
19	Zeeland
20	Midden-en West-Brabant
21	Brabant-Noord
22	Brabant-Zuidoost
23	Limburg-Noord
24	Limburg-Zuid
25	Flevoland

Kerngegevens per veiligheidsregio

In de onderstaande tabel is een aantal kerngegevens per veiligheidsregio weergegeven, voor december 2019 en december 2020. Meer gedetailleerde informatie is te vinden op het arbeidsmarktdashboard

www.inzetorg.arbeidsmarktinbeeld.nl/

Nummer	Veiligheidsregio	Verzuimpercentage		Aantal fte		Gemiddelde ORT	
		December 2019	December 2020	December 2019	December 2020	December 2019	December 2020
1	Groningen	7,2	7,3	33.423	33.955	€ 126,97	€ 136,59
2	Fryslân	6,8	7,4	30.636	31.106	€ 129,72	€ 141,62
3	Drenthe	7,2	8,2	26.487	26.682	€ 131,99	€ 153,24
4	IJsselland	6,1	7,4	26.532	27.377	€ 123,70	€ 144,30
5	Twente	7,0	7,9	29.160	30.269	€ 138,48	€ 161,13
6	Noord-en Oost-Gelderland	6,6	7,7	40.734	41.708	€ 136,37	€ 149,53
7	Gelderland-Midden	6,4	8,1	30.801	31.853	€ 141,93	€ 151,64
8	Gelderland-Zuid	6,2	7,7	29.769	30.896	€ 127,17	€ 141,18
9	Utrecht	6,9	7,7	59.975	61.651	€ 125,78	€ 132,44
10	Noord-Holland-Noord	6,3	7,0	28.958	29.480	€ 143,42	€ 165,01
11	Zaanstreek-Waterland	7,4	8,4	13.323	13.717	€ 135,47	€ 140,43
12	Kenemerland	6,9	7,8	22.094	22.677	€ 137,83	€ 146,16
13	Amsterdam-Amstelland	6,1	7,4	33.183	35.143	€ 131,27	€ 136,62
14	Gooi en Vechtstreek	6,4	8,0	9.444	9.679	€ 120,79	€ 134,38
15	Haaglanden	7,0	8,0	39.439	40.656	€ 130,19	€ 153,16
16	Hollands-Midden	6,6	6,9	38.903	40.133	€ 125,58	€ 146,33
17	Rotterdam-Rijnmond	6,9	8,1	53.645	55.742	€ 147,04	€ 153,98
18	Zuid-Holland-Zuid	6,5	8,4	20.777	21.341	€ 138,53	€ 156,70
19	Zeeland	6,9	8,0	17.187	17.577	€ 131,28	€ 146,91
20	Midden-en West-Brabant	6,4	8,1	45.944	47.372	€ 137,84	€ 152,28
21	Brabant-Noord	6,5	7,8	28.662	29.555	€ 130,82	€ 136,75
22	Brabant-Zuidoost	6,1	7,6	30.139	31.104	€ 119,73	€ 139,98
23	Limburg-Noord	6,6	7,0	24.322	25.244	€ 135,54	€ 144,89
24	Limburg-Zuid	7,2	8,5	30.389	31.237	€ 126,18	€ 139,14
25	Flevoland	6,4	8,3	16.471	17.021	€ 140,07	€ 156,81

* Dit is inclusief werknemers van UMC's. Deze waren in de vorige factsheet nog niet meegenomen.

Inventarisatie knelpunten

GGD GHOR brengt wekelijks in kaart hoe het staat met de personele capaciteit in de veiligheidsregio's en of er knelpunten zijn rondom mensen, middelen of processen. Deze uitvraag betreft de V&V, Thuiszorg, Gehandicaptenzorg en GGZ.

In week 4 (de week van 25 januari) geven bijna alle regio's aan dat er knelpunten zijn rondom de personele capaciteit in de verpleeghuizen (te weinig mensen). Drie van de 25 regio's geven aan dat deze knelpunten kritiek zijn. In de thuiszorg, de gehandicaptenzorg en de GGZ geven ongeveer drie op de vijf regio's aan knelpunten te ervaren rondom personele capaciteit. In de gehandicaptenzorg geven twee regio's aan dat deze knelpunten kritiek zijn (*Bron Monitor zorgcontinuïteit week 4 2021*).

Toelichting

Dataset

Deze factsheet bevat data over medewerkers met een arbeidsovereenkomst, inclusief BBL-leerlingen. ZZP'ers, vrijwilligers, mantelzorgers etc. zijn niet meegenomen in deze cijfers. Aanvullend geldt dat alleen de medewerkers die maandelijks verloond worden in de telling zijn meegenomen, vierwekelijkse verloning is uitgesloten.

Afkortingen

ZKH	Ziekenhuizen, exclusief academische ziekenhuizen
GHZ	Gehandicaptenzorg
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
VVT	Verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg
HZ	Huisartsenzorg, exclusief huisartsen
RC	Revalidatiecentra
JZ	Jeugdzorg
UMC	Universitair Medisch Centra

Definities

Het verzuimpercentage geeft aan hoeveel arbeidscapaciteit er in een bepaalde periode wordt gemist. Van alle werknemers wordt elke ziekte- en dienstverbanddag in de periode vermenigvuldigd met de bij die dag behorende parttimefactor en de arbeidsongeschiktheidsfactor, waarna deze worden opgeteld. Het totaal aantal ziektedagen wordt gedeeld door het totaal aantal dienstverbanddagen en vermenigvuldigd met 100%.

De meldingsfrequentie: het aantal ziekmeldingen in een verslagperiode wordt gedeeld door het aantal werknemers in die periode. Om een vergelijking met (voortschrijdend) jaarcijfers mogelijk te maken, wordt de meldingsfrequentie van een maand altijd herleid tot een jaarcijfer, dus vermenigvuldigd met twaalf.

Onregelmatigheidstoeslag (ORT) is de toeslag die een werknemer op zijn brutoloon krijgt, wanneer deze op onregelmatige tijden moet werken.

FTE: het aantal FTE is gebaseerd op het aantal verloonde uren gedeeld door het aantal normuren. Het gaat hier om het definitief aantal verloonde uren en niet de contracturen. De normuren zijn gebaseerd op de cao-norm van de medewerker. Meestal is dit 36 uur per week, maar de norm kan ook 45 uur per week bedragen bij bijvoorbeeld medisch specialisten. In beide gevallen leidt een fulltime werkweek (van 36 of 45 uur per week) tot 1 FTE.

Relatie tot andere gegevensverzamelingen

Voor een deel van de informatie in deze factsheet zijn ook gegevens beschikbaar binnen het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW). Het AZW programma doet zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek naar de ontwikkelingen van de arbeidsmarkt in zorg en welzijn. Er wordt o.a. op structurele wijze eenduidige informatie verzameld door het CBS. De informatie uit het onderzoeksprogramma beslaat alle branches binnen Zorg en Welzijn en is goed vergelijkbaar, zowel onderling tussen branches als met andere sectoren. De data van AZW vormen de basis van de monitor van het actieprogramma Werken in de zorg. Voor de factsheet is gekozen voor andere, aanvullende bronnen. Hier zijn twee redenen voor. De eerste is de benodigde actualiteit van de data. De tweede is dat niet alle gebruikte gegevens ook in AZW beschikbaar zijn (o.a. gegevens naar functie en gewerkte meeruren). Vanwege het verschil in databronnen kan er verschil zitten tussen de informatie in deze factsheet en de informatie van AZW.

De data uit deze factsheet is verzorgd door

Pensioenfonds

Zorg & Welzijn

Dit is een uitgave van het
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bezoekadres
Parnassusplein 5 | 2511 vx Den Haag

Postadres
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11

www.rijksoverheid.nl

februari 2021